

staci dokonuje się zgodnie z kanonicznym przekazem i porządkiem przyjętym dla Nowego Testamentu. S. Cipriani najpierw ukazuje postać Szymona Piotra tak, jak została utrwalona w Ewangeliach. Zdaje sobie sprawę, że każda z nich reprezentuje nieco odmienny punkt widzenia, wynikający z przyjętych założeń teologicznych, i dlatego nie polemizuje z pojawiającymi się tu i ówdzie różnicami, w zamian stara się podkreślić to, co składa się na jeden wspólny, zbiorowy obraz nakreślony przez autorów biblijnych. Następnie za Dziejami Apostołskimi ukazuje jego szczególną działalność w pierwotnym Kościele, kolejno komentuje świadectwa św. Pawła z jego listów dotyczące Piotra, wreszcie przytacza te elementy określające Piotra, które są ukryte w listach noszących jego imię. Nie ogranicza się jednak do przypomnienia tylko tego etapu życia Apostoła, pyta bowiem także o końcową fazę, która może być już tylko odtworzona ze skąpych, innych niż biblijne, jednakże niebudzących wątpliwości źródeł informacji o pobycie i męczeńskiej śmierci Piotra w Rzymie. Ten ostatni element stanowi podstawę do krótkiego namysłu autora nad sprawą kontynuacji historii Piotra w Kościele, stanowiącej właściwie treść końcowego, krótkiego rozdziału interesującej publikacji. Uwagę czytelnika koniecznie trzeba skierować jeszcze na dwa elementy struktury pracy, a mianowicie na zamieszczoną we *Wstępie* charakterystykę wybranych kilku pozycji książkowych autorstwa znakomitych współczesnych badaczy problematyki Piotrowej oraz na *Suplement* informujący o znaczeniu i treści literatury apokryficznej, której przedmiotem zainteresowania jest osoba Piotra.

Otrzymujemy kolejną udokumentowaną i wartościową syntezę tekstów biblijnych dotyczących pierwszoplanowej postaci z grona dwunastu Apostołów. Ukazują one Szymona Piotra i dokonującą się w nim wewnętrzną przemianę w miarę jego postępowania tym samym szlakiem, jaki najpierw dla siebie samego wyznaczył Jezus Chrystus. Znalazło się na nim szczególne miejsce dla Szymona rybaka, który był potrzebny, a nawet niezbędny Jezusowi w wypełnieniu zbawczego posłannictwa. Zdając relację z działalności Jezusa, autorzy Nowego Testamentu wiarygodnie poświadczyli, że we właściwy sposób zrozumieli zbawczy charakter historycznej misji Jezusa z Nazaretu, który zaproponował wspólnotowy wymiar życia ludziom gromadzonym wokół religijnego orędzia o charakterze uniwersalnym i zarazem zdecydowanie troszczył się o specjalne przygotowanie Piotra do roli skały w powoływanym do istnienia Kościele.

Ks. Andrzej Nowicki

Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu, *Studia Salvatoriana Polonica*, t. 1, Wyższe Seminarium Duchowne Salwatorianów, Bagno 2007, ss. 150; t. 2, Bagno 2008, ss. 243.

DOI: 10.34839/wpt.2009.17.1.284-286

Na rynku wydawniczym, ukazały się dwa tomy dzieł: *Studia Salvatoriana Polonica*, praca zbiorowa profesorów Wyższego Seminarium Duchownego w Bagnie, które jest afiliowane do Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu. W słowie wstępnym do t. 1 Rektor PWT we Wrocławiu napisał: „Od kilkunastu lat Wyższe Seminarium Duchowne Salwatorianów stanowi przez afiliację część Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu. Zarówno ze względu na olbrzymi potencjał intelektualno-duchowy, objawiający się w bardzo dobrze przygotowanej kadrze naukowo-dydaktycznej oraz wysokim poziomie wykładów, seminariów i organizowanych sym-

pożjów, jak i z powodu prac naukowych, powstających w tamtejszym ośrodku, można bez żadnej przesady stwierdzić, iż jest to bardzo ważne ogniwo prac Wrocławskiej Uczelni Teologicznej” (s. 5).

Studia Salvatoriana Polonica to kolejny znak aktywności i żywotności intelektualnej środowiska związanego z salwatoriańskim seminarium w Bagnie. Do kogo kierowane jest to czasopismo i jakie cele sobie stawia? Na to pytanie odpowiada rektor WSD i redaktor naczelny, ks. Bogdan Giemza SDS: „Kierujemy je głównie do kościelnych środowisk naukowych i do odbiorców indywidualnych” (s. 7), aby nawiązać współpracę zarówno z bibliotekami uczelni teologicznych i bibliotekami seminaryjnymi, jak i z redakcjami czasopism o podobnym profilu. Na pytanie o cel publikacji, Ksiądz Rektor odpowiada, że „Kościół realizuje się w małych wspólnotach, tworząc sieć powiązań ze sobą żywych komórek” (s. 7). Seminarium tworzy wspólnotę wykładowców i alumnów, której pasją jest poznawanie Boga i człowieka. Dlatego w trosce o właściwą formację przyszłych kapłanów seminarium winno dbać o kulturę umysłową i rzetelną dyscyplinę pracy naukowej. Tak czyni Wyższe Seminarium Duchowne w Bagnie. Wydało wielu znanych profesorów, a poprzez wydanie własnego czasopisma pragnie stymulować do aktywności naukowej młode pokolenie.

Studia Salvatoriana Polonica są rocznikiem i zawierają następujące działy: artykuły, recenzje, sprawozdania i omówienia. Pierwszy tom otwiera wykład inauguracyjny ks. Jerzego Szymika, w którym autor stawia tezę, że nauka i Kościół wzajemnie się potrzebują. Następne pięć artykułów jest refleksją nad bogatym nauczaniem Benedykta XVI (ks. S. Horn, ks. W. Irek, ks. B. Ferdek, ks. B. Giemza i ks. R. Słupek). Ks. B. Witek jako biblista pochyla się nad Księgą Przysłów, zaś artykuły ks. T. Zasepy i K. Wroczyńskiego stanowią pokłosie sympozjum misyjnego, które odbyło się w kwietniu 2007 roku w Bagnie pod hasłem: „Wiara wobec ideologii. Ewangelizacja w krajach postkomunistycznych dziś”. Dział artykułów zamyka refleksja ks. M. Peli, poświęcona aktualności myśli i gorliwości apostołskiej ks. F. Jordana, założyciela zgromadzeń zakonnych salwatorianów i salwatorianek. Całości pierwszego tomu dopełniają recenzje, sprawozdania z działalności naukowo-dydaktycznej WSD w Bagnie w roku akademickim 2006/2007, wybrana bibliografia salwatorianów za rok 2006 oraz streszczenia wybranych prac magisterskich alumnów tegoż Seminarium.

Tom drugi osnuty jest, z zasady, na znanej prawdzie, że „Kościółowi i światu potrzebni są dzisiaj nauczyciele i świadkowie prawdy. Chodzi o świadectwo czystej i dobrej intencji legitymującej się bezinteresownością i ofiarą życia dla prawdy, z prawdy i według prawdy” (s. 5). Wzorem i źródłem takiej postawy jest Jezus Chrystus. On się na to narodził, by dać świadectwo prawdzie (por. J 18, 37). Jako uczniowie Chrystusa mamy obowiązek zdobywać i pielęgnować w sobie świadomość naszej wyjątkowości w świecie. Ks. M. Rusecki podkreśla w tym tomie, że mamy świadczyć o wyjątkowej prawdzie chrześcijaństwa z całym przekonaniem. Nie można tej prawdy zagubić prowadząc wszelkie formy dialogu ze światem czy innymi religiami.

Niezłomnym świadkiem prawdy o Bogu i człowieku był Jan Paweł II. Daje temu wyraz w swoim przedłożeniu T. Styczeń SDS, uczeń i przyjaciel papieża. Godnym kontynuatorem drogi Jana Pawła II jest Benedykt XVI. Dla zrozumienia nauczania obecnego papieża ważne jest uświadomienie sobie, że jest on uczniem szkoły historycznej w Monachium. Na kształtowanie się teologicznych korzeni myśli Benedykta XVI w swoim artykule wskazuje ks. E. Staniek. Z kolei ks. D. Zielonka SDS omawia teologię kapłaństwa kard. J. Ratzingera.

Szczególnym wyzwaniem dla Kościoła trzeciego tysiąclecia jest głoszenie ewangelicznego przesłania nadziei i chrześcijańskiej wizji człowieka. Bardzo ważnym zadaniem chrześcijan jest pomoc w zrozumieniu i pokonaniu napięcia, jakie nosi w sobie człowiek, w którym spotyka się skończoność z nieskończonością. Pragnienie nieśmiertelności towarzyszy człowiekowi od początków jego stworzenia. Dziś znacząca rolę w tym względzie odgrywa medycyna. Istnieje jednak silna pokusa rozwiązań, które sprzeniewierzają się godności człowieka. Na odmienne sposoby rozumienia zadania, które stawia sobie medycyna, wskazuje w swoim artykule J. Merecki SDS.

Ważnych aktualnych zagadnień dotyczą artykuły: ks. B. Giemzy SDS, który podejmuje refleksję nad zjawiskiem migracji w aspekcie pastoralnym; ks. K. Wonsa, który w kontekście XII Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów wprowadza w lekturę dokumenty roboczego „Słowo Boże w życiu i misji Kościoła” oraz ks. K. Pawliny, który analizuje ważne zagadnienie posługi kapłańskiej w kontekście duszpasterstwa młodzieży.

Na łamach drugiego tomu *Studia Salvatoriana Polonica* znajdujemy artykuł ks. F. Ferdka, który omawia zagadnienie przeobóstwienia człowieka w oparciu o utwór *Cherubinowy wędrowiec* Anioła Ślązaka, urodzonego na Dolnym Śląsku. Miłośnicy sztuki znajdą ciekawą lekturę w artykule J. Wrabca na temat architektury zespołu pałacowego w Bagnie, obecnej siedziby Wyższego Seminarium Duchownego Salwatorianów. Dział artykułów zamykają refleksje o B. W. Zuberta OFM, związane z przypadającą w 2008 roku 25. rocznicą promulgacji Kodeksu Prawa Kanonicznego oraz ks. R. Masarczyka SDS mające za przedmiot pogodę ducha w „Dzienniku duchowym” Sługi Bożego ks. Franciszka Marii od Krzyża Jordana, założyciela salwatorianów i salwatorianek.

Podobnie, jak w poprzednim tomie, ukazany został rytm życia i działalności Wyższego Seminarium Duchownego Salwatorianów w Bagnie poprzez recenzje, sprawozdania, między innymi z działalności naukowo-dydaktycznej Wyższego Seminarium Duchownego Salwatorianów w roku akademickim 2007/2008 oraz wybraną bibliografię salwatorianów za rok 2007.

Należy pogratulować Wspólnocie Wyższego Seminarium Duchownego Salwatorianów w Bagnie przedsięwzięcia wydawania ambitnego rocznika naukowego, jego zawartości merytorycznej i strony edytorskiej. Warto nie tylko wejrzeć głębiej w treść zaprezentowanych artykułów, ale również - o co proszą Wydawcy - podjąć współpracę ze strony innych uczelni i wyższych seminariów duchownych. Inicjatywa godna naśladowania.

Ks. Czesław Parzyśzek SAC

KS. PIOTR NITECKI, *Włocławskie dzieje ks. Stefana Wyszyńskiego 1917-1946*, Soli Deo, Wrocław 2006, ss. 320.

Postać kardynała Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski, wpisała się już na trwałe w najnowszą, a przy tym niezwykle trudną historię Polski. Świadczą o tym stawiane mu pomniki, nadawanie jego imienia ulicom, placom i szkołom, a także organizowane sympozja, prace naukowe i popularyzatorskie, poświęcone omówieniu jego nauki i roli, jaką odegrał w obronie tożsamości narodowej i religijnej w czasach komunizmu. Mimo upływu lat od śmierci kardynała Wyszyńskiego, można powiedzieć, że jego postać jest nadal żywa w zbiorowej świadomości Kościoła i narodu. Stosunkowo liczne publikacje